న్యాయం ఎదురు తిరిగింది

భద్రగిరి సుధీర్ కుమార్

పాపం! ఉదయం లేస్తూనే పిల్లి ఎదురయ్యింది పార్వతీశం గారికి. ఒక్క క్షణం ఆయన కలవరపడిన మాట మాత్రం నిజం. అసలే రాత్రంతా పీడ కలలు. అంతకు ముందురోజే పెద్ద కేసొకటి ఓడిపోయాడు. ఆయనకి శకునాలమీద నమ్మకం హెచ్చు. ఆ మాటకి వస్తే తన బుద్ధిబలంమీద కావలసినంత నమ్మకం ఉంది.

'ఈ రోజు ఎలా గడుస్తుందో ఏమో! అయినా చెప్పుకోతగ్గ కేసులు లేవు.' అనుకున్నాడాయన.

పదిన్నరకి టంచనుగా కోర్టుగుమ్మం ఎక్కేసరికి మేజిస్ట్రేట్ గారు సి. ఎల్. పెట్టారన్న వార్త—ఆయన పాలిట శుభవార్తే మరి!

సాయంత్రం షికారుకి బయలుదేరబోతున్నాడు. గుమ్మంలోనే ఎదురయ్యాడొక అపరిచిత వ్యక్తి.

'వకీలుగారు మీరే ననుకుంటాను' అన్నాడతను.

'అవును. ఏం పనిమీద వచ్చారు?'

'నన్ను రామారావంటారండి. మేము తెలగాలం. చెప్పుకోతగ్గ ఆస్తిపాస్తులేవు, ఏదో ఐదెకరాల పొలం తప్ప. నా తల్లిగారు, నేనూ, మా చెల్లెలూ యిదే మా కుటుంబం.'

కాసేపాగాడతను.

'ఊహూ... ఇదేదో సివిల్ కేసులా ఉంది. అయినా నమస్కారబాణం విసరకుండా

నేరుగా యింట్లోకే వచ్చి నరాసరి నవ్వంతే కథలోకే దిగాడే. మనిషికూడా విసురుగా మెట్లెక్కినట్లు జ్ఞాపకం.'

పార్వతీశంగారి బుర్ర బాకులా పని చెయ్యటం మొదలుపెట్టింది.

'మా చెల్లెలు నీరజ ఫస్ట్‌యియర్ బి.ఏ. వెలగిస్తోంది. మీ అబ్బాయి ఉన్నాడు కదూ, అతనికి జూనియర్. అన్నట్లు ఈ సంవత్సరంతో అతని చదువు పూర్తయిపోతుందనుకుంటాను' మళ్లీ కాసేపాగి ప్లీడర్‌గారి ముఖంలోకి తీక్షణంగా చూశాడతను.

పార్వతీశంగారికి సహనం తగ్గిపోతోంది.

'చూడండీ. నా రవతల బోల్డు పను లున్నాయ్. మీరు వివరైతే రేపొద్దున్నరండి. లేకపోతే అసలు కేసేమిటో టూకీగా చెప్పెయ్యండి' అన్నాడాయన.

'ఆ పాయింటుకే వస్తున్నానండీ. ఏం లేదూ, మా చెల్లెలూ మీ పుత్రరత్నం ప్రేమించుకున్నారుట. ఇప్పుడది మూడు నెలల గర్భవతి కూడానూ. కోర్టుకెక్కమన్నారో లేక పెద్ద తరహాగా పెళ్లి చేస్తారో తేల్చుకుందామని వచ్చేను.

లాయరుగారి ముఖం నిప్పునార్పేసిన చుట్టలా ఒక్కసారి క్షీణించింది. అయినా తత్తరపాటుని తెలియనివ్వకుండా,

'మా అబ్బాయి మంచితనం మాకు తెలుసు. ఒకవేళ అతను చేసింది తప్పే ననుకోండి. మగాడన్నాక ఎన్నోపనులు చేస్తాడు. అన్నిటి గూర్చి న్యాయాన్యాయాలు ఆలోచించి వో కొలిక్కి తేవాలంటే కష్టం. మీ అమ్మాయి తన హద్దుల్లో తాను ఉండి ఉండదు. కనుక తప్పు ఆమెదే. కులాలువేరని తెలిస్తే పెళ్లి చెయ్యాలంటూ మీరు రావటం నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అనవసరంగా బయటికెడ్తే 'అరిటాకు'కే నష్టం. తరువాత మీ యిష్టం' అని గడసుగా జవాబిచ్చే రాయన.

'మీకూ వో ఆడపిల్ల ఉంది. కనుక మీరిలా మాట్లాడటం సబబుగా లేదు. వాళ్లిద్దరూ చేసింది తప్పు కాబట్టే మనిద్దరం ఈ రోజు మాట్లాడుకోవాల్సి వచ్చింది. మాదీ పరువూ, ప్రతిష్ఠగల కుటుంబమే. తప్పు లందరూ చేస్తారు,

న్యాయం...

కానీ సరిద్దుకోవటంలోనే ఉంటుంది ఘనత.

నాకున్న ఐదెకరాలూ మీ అబ్బాయికే కట్నంగా యిచ్చేస్తాను. మిగతా కానుకలకి లాంఛనాలకీ లోటేమీ రానివ్వను. ఆడదానికి అన్యాయం చెయ్యకండి బాబూ. ఒక్కగా నొక్క చెల్లెలు నాకు. దాని జీవితం నాశనం చెయ్యకండి'

'కట్నం క్వశ్చన్ కాదండి. కులం గోత్రం — ఇవే మాకు ముఖ్యం. మనం ఏర్పరచుకున్న సాంప్రదాయాలు కులాంతర వివాహాలని, మతాంతర వివాహాలని ఒప్పుకోవు. మన సంఘమూ హర్షించదు. అనవసరంగా నలుగురిలో నవ్వుల పాలవ్వటం తప్పితే యింకేం జరగదు.

మనమంతా నిమిత్తమాత్రులం. మనం మాత్రం చెయ్యగలిగేదేం ఉంది చెప్పండీ? ఇలాంటి విషయాల్ని అసలు చర్చించనే కూడదు అలాగని ఊరుకో కూడదు సుమండీ ఏదో మనకి చేతనయినంతా కప్పుకు పోవడానికి సిద్ధపడాలి.'

పార్వతీశంగారు పొడిదగ్గొకటి దగ్గి గొంతు తగ్గించేడు.

'నాకు తెలిసిన డాక్టర్‌ని రికమెండ్ చేస్తాను. వెళ్లి కలుసుకోండి. ఈ గొడవ లేవీ బయటకి పొక్కనివ్వడు. అంతా 'కామ్'గా జరిగిపోతుంది.'

రామారావు ముఖం పాలిపోయింది. రక్తమంతా ఒక్కసారి గడ్డకట్టుకు పోయినట్లనిపించింది. అశక్తత అతని నవనాడుల్లోనూ చోటు చేసుకుంది. అంతసేపూ బింకంగా మాట్లాడిన అతనిగొంతు దీనత్వంతో నిండిపోయింది.

'మచ్చని మాపుకోవడానికి మీ దగ్గరకి రాలేదు బాబూ నేను, అసలు మచ్చంటూ లేకుండా చేసుకోవాలని తాపత్రయపడుతున్నాను. ప్రకృతి ప్రాబల్యం మగవాడి మీద ఉండదు. అందుకే తప్పంతా ఆడది మోస్తుంది.

కాలుజారిన కన్నెపిల్లని ఈ సంఘం నీచాతినీచంగా అవమానిస్తుంది. అందుకు కారణమైన మగవాణ్ణి చూసి చిలిపిగా నవ్వుతుంది.

ధర్మశాస్త్రాలు చదివి, న్యాయానికి రూపురేఖలు దిద్దాల్సినవాళ్లు మీరు కనుక యివన్నీ మీకు చెప్పాల్సినవాణ్ని కాదు నేను. ఇంతకుముందే గుర్తు చేసాను కదూ, మీకూ ఒక ఆడపిల్ల ఉందని. ఆ అమ్మాయినన్నా దృష్టిలో పెట్టుకని నా చెల్లెలు జీవితాన్ని బాగు చెయ్యమని అర్థిస్తున్నాను మిమ్మల్ని. ఒక్కసారి మీ కుటుంబ వ్యక్తులతో సంప్రదించి నాకు తెలియజెయ్యండి. మళ్లీ తరువాత కలుస్తాను'

రామారావు మెమ్మదిగా, దారిని వెతుక్కుంటూ పోతున్న గుడ్డివాడిలా అక్కడనుండి కదిలేడు.

'క్రొత్త సమస్యొకటి వచ్చి పడింది. ఏ మాత్రం అజాగ్రత్తగా ఉన్నా వ్యవహారం బెడిసికొడుతుంది. ఈ వెధపింత పనిచేసి యింటిమీదకి తీసుకొస్తాడని తనెప్పుడూ ఊహించలేదు. ఇట్లాంటివి కాకపోయినా అట్లాంటవయినా సరుక్కురావాలి. కుటుంబం పరువా మాటలా!'

'ఏమేవ్, ఒకసారిలా వస్తావా?'

భార్యామణిని పిలిచేడాయన. ఆ 'ఏమేవ్' వచ్చింది.

ఆవిడ పేరు ధనమ్మ. పార్వతీశంగారు ఆవిడ చేతిలో కీలుబొమ్మ.

'నీ కొడుకు చేసిన నిర్వాకం విన్నావా? ఎవరో అమ్మాయిని ప్రేమించేట్ట.'

ఆయన మాటలకి ఆవిడ అడ్డు తగిలింది.

'ఆ! అన్నీ విన్నాను. వాడివేమైనా దండించాలని చూస్తున్నావా? అయినా నాకు తెలియక అడుగుతానూ, మీరు మాత్రం ఏనాడైనా ఇలాంటి విషయాల్లో తక్కువ తిన్నారా? వాడూ మీ కొడుకేగా, మీ పోలికలే వచ్చేయి. కానీ మీ తెలివి వాడికి అబ్బలేదు కనుక వాడిలా అగచాట్లు పడుతున్నాడు. చూడండీ, తప్పు చేసింది వాడు కాదు. వాడి 'వయస్సు'.

అయినా ఆడపిల్లల్ని అలా వీధిలోకి వొదిలేసుకుంటార్టండీ? తగుదునమ్మా పెళ్లి చెయ్యాలంటూ ఇంటి మీదికొస్తాడూ? వాడు కాదు, వాడి జేజెమ్మొచ్చినా ఇలాంటి పెళ్లిళ్లు ఈ యింట్లో జరగవ్. నిప్పులు కడుక్కునే వంశం కాదూ మనది.'

పార్వతీశంగారికి యింకేం మాట్లాడాలో తోచలేదు. కోర్టుకీ, ఇంటికీ ఉన్న తేడా తెలపాయినకి అయినా బలం పుంజుకుని —

'మనకీ వో ఆడపిల్ల ఉంది. దాని సంగతి మర్చిపోకు' అన్నాడు.

ధర్మపత్ని తాటిపెట్టేస్తున్న మొగుడి మీదకి లేచింది.

'అందరి ఆడపిల్లల్లాంటి ఆడపిల్ల కాదండీ నా కూతురు ఎన్ని కట్టుబాట్లల్లో పెంచానూ, ఎంత అణకువ, ఎంత ఓర్మి! ఈ ఊరంతా వెదికినా నా బిడ్డలాంటిది ఉంటుందటండీ? అదీ చదివింది ఎస్ ఎస్ ఎల్. సి వరకు. ఏనాడైనా దాన్ని గూర్చి ఎవరైనా చెడ్డగా చెప్పగా విన్నారూ? ఏదో పాతికో యిచ్చి పారేసి వ్యవహారం తేల్చెయ్యండి. అంతేగాని మన అమ్మాయితో యింకెవ్వర్ని పోల్చకండి. ఎంతైనా ప్లీడరు కదూ, మీకున్న వ్యవహారజ్ఞానమేదో యిప్పుడు చూపించండి. పెంటిగెట్టు ముందుకి పనికిరాదన్న పాతక బుజావు చెయ్యకండి.'

పార్వతీశంగారు యింకేం మాట్లాడలేదు. ఆయన మనసు సముద్ర తీరంలోని ఇసుకలా సుడతలు తిరుగుతుండేది. ఆయన మనస్సుకూడా సముద్రంలాగే అల్లకల్లోలంగా ఉంది

న్యాయం...

'సమస్య జటిలంగా ఉంది. తాడో పేడో తేల్చక తప్పదు ఈ వెధవకైనా బుద్ధుండొద్దా? కులం గోత్రం ఏవీ చూసుకో ఒక్కర్లే? పోని ప్రేమించాడనే అనుకుందాం.. అయినా యింత దాకా తెచ్చుకోవాలా? తనుమాత్రం యిలాంటి పను లెన్ని చెయ్యలేదు? ఏనాడైనా మరీ యింతగా ప్రాణంమీదకి తెచ్చుకున్నాడా? అయినా అప్పుడు తాతగారు ఉండేవారు. ఒకటీ, అరాతర 'రాసక్రీడలు' ఆయన చెవిలోపడటం నిజమే. ఇలాంటివి డబ్బులో పూడ్చేసిన కంట్రాక్టరాయన.

'పోనీ కొడుకుని అడిగి చూద్దామా అంటే నోట్లో వేలుపెడితే కొరకలేనన్నే అంటాడు. అందులోనూ తల్లి వత్తాసు ఉంది. సాటి ఆడదనైనా ఆలోచించలేదు తన భార్యామణి. కొడుకునే వెనకేసుకొచ్చింది. న్యాయా న్యాయాలు ఆలోచించటానికి సమయంకాదిది. పరువూ, ప్రతిష్ఠ ముఖ్యం.

'తాను గెల్చుకున్న కేసులు అన్నీటోనూ ముద్దాయిలందరూ నిర్దోషులేనా?' తల్లి పుట్టిల్లు మేనమామ కెరుకన్నట్లు వాళ్ల జాతకాలు తనకి తెలుసు: అయినా దోషుల్ని సయితం నిర్దోషులుగా కోర్టుచేత ముద్రలు వేయించేడు. ఎందుకు, డబ్బుకోసం, ఈ ప్రతిష్ఠకోసం. అలాంటివాడే తనకొడుకూ అనుకుంటే సరి.'

'సరే యింతకి ఈ గొడవని పరిష్కరించటం ఎలా? నో ఐదొందలు పారేస్తే... కన్నెపిల్లశీలం ఖరీదు అంతేనా? దానికేం, ఉంది, ఆ వెనుక 'దన్ను' ఉంటే ధర పెంచాల్సి ఉంటుందేమో. ఏమైనా పరువుని కాపాడుకోవడం ముఖ్యం. ఈ రోజిలా వాళ్లముఖాన పారేస్తే రేపు ఒక మంచి కేసులో లాగెయ్యవచ్చు.

పార్వతీశంగారు తలయెత్తి చుట్టూరా పరీక్షగా చూసేరు. గోడలమీద గాంధీ, నెహ్రూ, వల్లభాయ్ పటేల్, శాస్త్రీ తదితర దేశనాయకుల ఫోటోలు తగిలించి ఉన్నాయి. వారంతా కొమ్ములు తిరిగిన లాయర్లు. అందుకనే ఈ జాతికి జీవ చైతన్యాన్ని కలుగజేసి స్వాతంత్ర్యంకోసం పాటుపడి న్యాయానికి నిలవడ్డారు.

ఒకసారి చిత్రమైన కేసుని తను టేసుకున్నాడు. అరవైఏళ్ల ముదుసలి బస్సు క్రిందపడి ప్రాణాల్ని పోగొట్టుకుంది. ఆవిడ రాంగ్‌సైడ్‌లో వచ్చిందని, వెనుక చక్రంక్రింద పడిందని, ఇంకా ఇలాంటి పాయింట్లతోనే అఖండంగావాదించి కేసు గెలిచేడు ఫలితంగా వెయ్యి రూపాయిల్ని కళ్ల జూసేడు. ఆరోజు హుషారుగా ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టగానే మొట్టమొదట గాంధీగారి ఫొటోయే కళ్లకి కన్పించింది. బోసినవ్వుల గాంధి ఆ రోజు వ్యంగ్యంగా తన గుండెల్లోకి చూసేరు ఆ గాంధీయే ఈనాడు లోతుకుపోయినకళ్లతో, కన్నీళ్లచేత బరువెక్కిన కనురెప్పలతో తనకేసి జాలిగా చూస్తున్నారు.

'నిజమే బాపూ! ఈనాడు మాలాంటి పెద్దవాళ్ల యిళ్లల్లో గోడలమీద అలంకారానికి మాత్రమే పనికివస్తున్నావు. కానీ మా హృదయపు గోడలమీద నీ చిత్రం నీ ఛాయలు లేనేలేవు. నిప్పులాంటి నీ నవ్వు నన్ను దహించివేస్తోంది. నేనుమాత్రం ఏం చెయ్యను? పరిస్థితులకి, ప్రస్తుత జీవనానికి బానిసను.'

గాంధీ ఫోటో తీసి డ్రాయర్లోకి విసిరేసేడు.

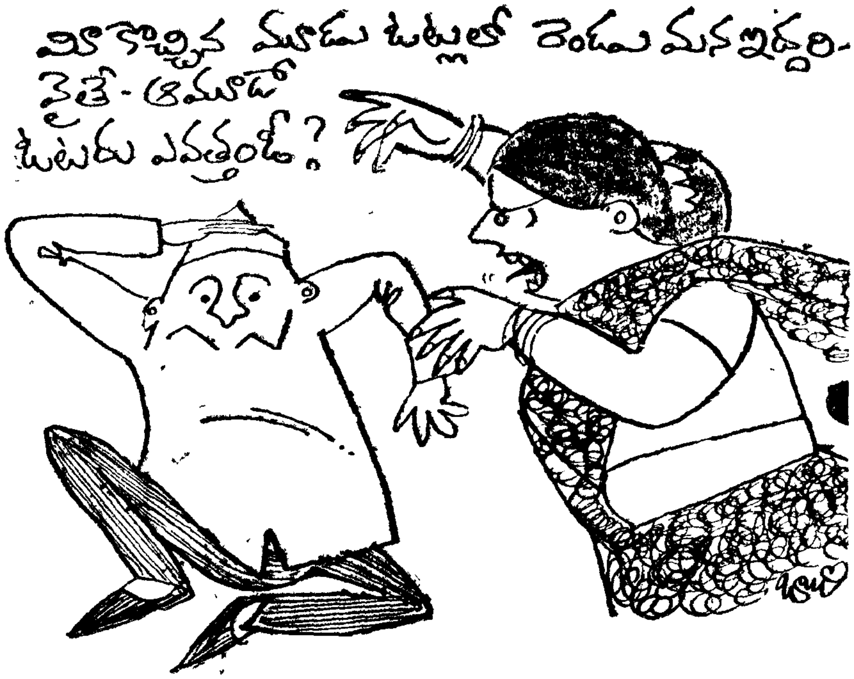

'బావూ! గోడమీదకంటే ఈ చోటే నీకు సరియైన నివాసస్థానం. పవిత్రమైన నీ చూపులు ఈ ప్రపంచాన్ని చూసి తట్టుకోలేవు.'

పార్వతీశంగారు ఖాళీ కాబడిన గోడ మీద కేలండరు తగిలించేడు.

'అయినా డబ్బుకి లొంగేరకాలేనా వీళ్ళు? మరి లొంగకపోతే గత్యంతరం'...?'

పార్వతీశంగారు ముఖాన్ని అరచేతులతో తుడ్చుకున్నాడు. ఆయన బుర్రలో క్షణకాలంసేపు వో మెరుపు మెరిసింది. బ్రతక నేర్చిన నవ్వొకటి ఆయన ముఖాన వెలిగింది.

'ఇహ తిరుగుండదు ఈ ప్లానుకి. ధనం—కాకపోతే బలం! ఆ అమ్మాయి కేరక్టరు మంచిదికాదని 'బ్రోతల్' కేసొకటి బనాయించవేస్తే సరి. ఎలాగూ సబ్ యినస్పెక్టరు తన క్కావల్సినవాడే. ఆ మాత్రం సాయం చెయ్యలేడూ? ప్రతీ తప్పూ సాధ్యమైనంత ఒప్పుగా న్యాయ శాస్త్రరీత్యా చూపెట్టగల శక్తి తనకుంది. వ్యవహారం ముదిరితే గత్యంతరం యింతే మరి. అప్పుడిహ యింకేం గొడవాఉండదు పిడికెడు పిప్పులమీద బిందెడు చన్నీళ్ళు దిమ్మరించి నట్లుంటుంది'

ఈసారి వెయ్యేనుగుల బలంతో గోడ కేసి చూసేడు.

అది 'కర్ణవధ' చిత్రం. కర్ణుడు భూమిలోకి కృంగిపోతున్న రథచక్రాన్ని పైకి లాగటానికి వీపు చక్రానికి చేరవేసి ఇరుసుని భుజంతో పైకెత్తటానికి పాట్లు పడుతున్నాడు. అస్తమిస్తోన్న సూర్యుడికి అభిముఖంగా అతనిముఖం తేజోవంతమై విరాజిల్లుతోంది. నుదురు చిట్లి ముడతలుపడింది. పాపం, కొద్దిసేపట్లో తనగుండె చిట్లబోతోందని విరుగుడతను. నుదుటి ముడతలలో చెమట ఊరిఉంది. ఆ చెమట వెనుక విధాత వ్రాసిన వ్రాతలు పరీక్షగా చూస్తే కనబడ వచ్చునేమో!

అర్జునుడు బాణం సంధించి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అతనికళ్ళు అసూయతోనూ, ద్వేషంతోనూ విచ్చుకుని ఉన్నాయి. కృష్ణుడు 'పని తొందరగా కానిమ్మ'న్నట్లు అర్జునుడికేసి చేయి ఊపుతున్నాడు.

'అర్జునుడు అన్నివిధాలా అదృష్టవంతుడే. అతనికోసమే ద్రోణాచార్యుడు ఏకలవ్యునివద్ద బొటనవ్రేలిని తీసుకున్నాడు. ఇంద్రుడు కర్ణునివద్ద కవచకుండలాల్ని అభ్యర్థించాడు. వీళ్ళిద్దరిలాగానే బ్రతికున్నప్పుడు తాతగారు, ప్రస్తుతం సంఘంలో తను తెచ్చుకున్న గౌరవం తనకి అడుకుంటున్నాయి. నిజానికి కుంతి కర్ణుణ్ని చేరదియ్యలేదు కనుక అతడు దురదృష్టవంతుడు. అలాగే ప్రస్తుతం నీడలేని నీరజకూడా!

కర్మ సిద్ధాంతం ప్రాతిపదికమీద శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుడితో కర్ణుడ్ని చంపమని చెప్తున్నాడు తాను న్యాయశాస్త్రం పేరిట ఒక న్యాయసూత్రాన్ని బాణంలా వదలబోతున్నాడు.

పార్వతీశంగారు ఆ కేలండరుకేసి విలాసంగా వో చూపు విసరి వికృతంగా నవ్వుకున్నాడు.

* * *

పట్టుమని పదిరోజులైనా గడవలేదు మళ్ళీ ఒక ఆటంకం వచ్చి పడింది పార్వతీశంగారికి. ఈ సారిమాత్రం ఆయన వకీలు మేధస్సు పని చెయ్యనని మొరాయించు కూర్చుంది.

ఆయన ముద్దుల కూతురూ, ధనమ్మగారి సుగుణాలరాశీ భార్యాభర్త లిద్దరూ కలలోకూడా ఊహించలేని ఘనకార్యాన్ని చేసి పరువూ, ప్రతిష్ఠలే పేరైనా నివ్వకుండా చేసింది. పోతూ, పోతూ వో ఉత్తరంమాత్రం వదేసిపోయింది.

నాన్నగారికి,

నేను చేసినపనిని మీరెవ్వరూ హర్షించరని, నన్నుసహించుకుంటారని నాకుతెలుసు. నన్ను పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించగలవ్యక్తీ, నన్నమితంగా ప్రేమించే వ్యక్తీ, నాకు జీవితాంతం నీడనివ్వగల సమర్థుడ్ని నేనెన్నుకున్నాను.

ఆయన తల్లిదండ్రులకి కూడా మా వివాహం యిష్టంలేదు. కానీ ఆయన కాళ్ళమీద ఆయన నిలబడే ఉన్నారు కాబట్టే యింకెవ్వరినీ ఆశ్రయించాల్సిన అగత్యం లేకపోయింది మాకు

నాటి అడవానికి మీరుచేసిన న్యాయం, అందుకు అమ్మ యిచ్చిన ప్రోద్బలమూ

రచయితలకు మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడని తమ వ్రాత ప్రతులని తిప్పివంపగోరే రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోబాటు తగుమాత్రం తపాలాబిళ్ళలు అతికించిన స్వంత చిరునామాగల కవరు కూడా పంపాలి. స్టాంపులు మాత్రం పంపరాదు. స్టాంపులు మాత్రం పంపించినట్లయితే వ్రాతప్రతులు తిప్పిపంపబడవు. వ్రాతప్రతులతో గాక విడిగా స్వంత చిరునామా, తగుమాత్రం పోస్టేజికల కవర్లు పంపినా వ్రాతప్రతులు తిప్పిపంపబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరించబడని వ్రాతప్రతుల విషయంలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడని నవలల వ్రాత ప్రతులు మేమే తిప్పి పంపిస్తాము. వ్రాత ప్రతులతో స్వంత చిరునామాకల, తగు మాత్రం పోస్టేజి అతికించిన కవర్లు పంప నవసరం లేదు. 100 అరఠావు పేజీలు పైబడి ఉన్న వ్రాతప్రతులే నవలలకింద పరిగణించ బడుతాయి.

కార్టూన్‌లు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడని కార్టూన్‌లు తిప్పి పంపగోరేవారు కార్టూన్లతో స్వంత చిరునామాకల, తగుమాత్రం పోస్టేజి అతికించిన కవర్లు జతపరచి పంపాలి. స్టాంపులు మాత్రం పంపరాదు

షరా: వ్రాతప్రతులని, కార్టూన్లనీ వీలయినంత భద్రంగా తిప్పిపంపే ప్రయత్నాలు చేస్తాము. కాని, వాటి విషయములో ఎటువంటి బాధ్యతని స్వీకరించలేము. ఈ షరతుని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్‌లు పంపగలరు.

. సంపాదకుడు

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

రథచోదకుని ప్రబోధం

ధర్మపథం * బులుసు వేంకటరమణయ్య

జానశ్రుతి అనే మహారాజు మహా వృష[illegible] రాజ్యాన్ని పాలిస్తూ ఉండేవాడు. అతడు గొప్పదాత. దయాహృదయుడనీ, త్యాగమూర్తి అనీ కీర్తిప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకున్నాడు. ప్రపంచం అంతటా అతని పేరు మార్మోగింది. అతడు నడుపుతూ ఉన్న ధర్మశాలలు, అన్నసత్రాలు, విశ్రాంతి గృహాలు ఇన్నీ అన్నీ కావు. ఇలా చేస్తూ తానేదో ఘనకార్యం సాధించాననీ, తాను కృతార్థుణ్ణయ్యాననీ అనుకున్నాడు. దానితో అతనికి గర్వం ఏర్పడింది. తనకు త్యాగం మూలాన గొప్పపుణ్యం వస్తుందనీ, దానివల్ల మనశ్శాంతి లభిస్తుందనీ అతడు అనుకునేవాడు. తనవంటి ధార్మికుడు మరొకడు లేడని అనుకునేవాడు.

జానశ్రుతి ఒకనాటి రాత్రి తన సౌధోపరిభాగంపైన ఆనందు వెన్నెలలో విశ్రాంతి తీసుకుంటూ వుండగా ఆకాశమార్గంగా రెండు హంసలు పోతూ ఉండినవి. రాజును చూచి ఒక హంస ''ఈ జానశ్రుతి మహాదాత; గొప్పకీర్తిని సంపాదించాడు'' అంటూ పొగడింది. రెండవ హంస 'ఎందుకలా మెచ్చుకుంటావు? దానాలు చేస్తే సరా? ఇతనికి ఆత్మజ్ఞానం లేదు. బండి తోలుకొని జీవించే రైక్వుడు ఆత్మజ్ఞాని. ఆ రైక్వుడికి ఇతడు తీసికట్టు' అని అన్నది.

వారిభాషను ఎరిగిన రాజా హంసల సంభాషణ విని చాలా సిగ్గుపడ్డాడు. అతని గర్వమంతా పటాపంచలై పోయింది. ఆ రాత్రి అతనికి నిద్ర పట్టలేదు. ఎలాగో రాత్రి గడిచిపోయింది.

ఉదయాన్నే రాజు ఒక రాజభటుణ్ణి పిలిచి, రైక్వుడు ఎక్కడ వున్నదీ తెలుసుకొని రావాలని ఆజ్ఞ యిచ్చాడు. భటుడు వెతికాడు గాని, అతని జాడ దొరకలేదు. ఆ సంగతి వాడు ప్రభువునకు తెలియజెయ్యగా — ఆయన 'వారీ! రైక్వుడెక్కడ?' అని అడిగితే ఎవ్వరూ చెప్పలేదు. నీవు బ్రహ్మజ్ఞానులు వుండే ఏకాంత ప్రాంతాలకు పోవాలి. అలాంటి చోటులో తప్పక ఆయన కనబడతాడు' అని హెచ్చరించి మళ్ళీ పంపాడు. సేవకుడు అన్వేషించగా, అన్వేషించగా ఒక మారుమూల కుగ్రామంలో ఒక బండీ క్రింద నిర్వికారంగా కూర్చున్న రైక్వుడు కానవచ్చాడు. భటుడు ఆ సమాచారాన్ని మహారాజుకు చెప్పాడు.

జానశ్రుతి ఆ మర్నాడే రైక్వుణ్ణి చూడడానికి బయలుదేరాడు, ఆ మహాత్ముడికి ఇవ్వడానికని ఎన్నో బహుమానాలు పట్టుకొని.

తన దగ్గరకు అట్టహాసంగా వస్తున్న జానశ్రుతిని రైక్వుడు దూరంనుంచే చూశాడు. ఆధ్యాత్మికానుభూతిని పొంది, మనోనిశ్చలతను పొందే సంకల్పంతో అతడు వస్తున్నట్టు గ్రహించాడు.

మహారాజా తాను తెచ్చిన అమూల్యమైన కానుకలను రైక్వుని ఎదుట ఉంచి, చేతులు జోడించుకుని నిలవబడి, ఆ కానుకలను గ్రహించాలనీ, తనకు ఆనందాన్ని చేకూర్చే తత్త్వజ్ఞానాన్ని బోధించాలనీ ప్రార్థించాడు.

నిర్వికారుడూ, ప్రశాంత స్వరూపుడూ అయిన శకట చోదకుడు ఆ కానుకలను గ్రహించలేదు. అతడు 'అయ్యా! వీటిని నాకిచ్చి, నావల్ల ఆత్మజ్ఞానాన్ని కొందామని నీవనుకుంటున్నావు. ఆత్మజ్ఞానం అంగడిలో అమ్మబడే పదార్థం కాదు. ఎన్ని రాజ్యాలిచ్చినా దాన్ని కొనలేవు. నీ అమూల్య వస్తువులకు ఇక్కడ విలువ లేదు.' అని మందలించాడు. జానశ్రుతి

(23వ పేజీ చూడండి)

న్యాయం...

నాకు తెలుసు. న్యాయశాస్త్రం పేరిట మీరు చేసిన అన్యాయం ఒక అభిమానవతియైన అబల ప్రాణాల్ని బలిగొన్నదని నాకు తెలుసు. ఈ సంఘానికి ప్రతినిధులు మీరంతా! మారుతోన్న సాంఘిక వ్యవస్థని, వ్యక్తిలోని మానసిక వికాసాన్ని గుర్తించక వరుసగా ప్రతిష్ఠ కోసం మానవత్వాన్ని కోల్పోయిన మనుషులు మీరు.

నన్ను పెండ్లి చేసుకుంటున్న వ్యక్తి నాకన్యాయం చెయ్యడని, ఆయనకి, అన్నయ్యకి సంస్కారంలో కొన్ని యోజనాల దూరం ఉందనీ నేను భావిస్తున్నాను. నేను నిర్మించుకుంటున్న సౌధం ఒకవేళ నా తలరాతవల్ల నేలకూలిపోతే నీరజ ఉసురే నాకు తగిలిందని నమ్ముతాను. కాని ఆ క్షణం వచ్చినప్పుడుమాత్రం నా కాళ్ళమీద నిలబడే ఉంటాను.

నేను చేస్తున్న ఈ పనివల్ల మీకు పెద్దగా హాని కలుగదనే భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటారా — నాకు చెల్లెళ్ళెవ్వరూ లేరు, వాళ్ళకి పెళ్ళిళ్ళు కావని అనుకోవటానికి!

అయినా ఆడదాన్ని గనుక పుట్టింటి వారి ఆశీర్వాదాన్ని అన్నివేళలా అందుకోవాలని ఆశిస్తున్నాను. ఈ ఒక్కపనైనా మీరు చెయ్యగలిగితే నీరజ ఆత్మ శాంతిస్తుందేమో!

మీ శారద.

గుడ్డు వచ్చి పిల్లని వెక్కిరించింది. పార్వతీశంగారు నమ్ముకున్న న్యాయశాస్త్రం ఈసారి మాత్రం ఆయన్ని ఆదుకోలేకపోయింది. శారదకి మైనారిటీ తీరిపోయింది. అందుకే ఈ క్రొత్త సమస్యకి పరిష్కారమంటూ తోచలేదాయనకి.

కర్ముడు ఎగతాళిగా గుండె లోతుల్లోకి చూసేడు. వెన్నదొంగ, గోపిని చిత్తచోరుడూ అతని కేసి చిలిపిగా, జాలిగా చూసేడు.

పార్వతీశంగారు ఉక్రోషం పట్టలేకపోయాడు. మరుక్షణంలో కేలెండరు ముక్కలుముక్కలై నేలమీద పడిపోయింది.